

110

<Εἰς τὸν> πρεσβύτερον Κοσμάν περὶ τοῦ
ἀποσταλέντος οἴνου.

<-- -->

<-- -- -- --> νέκταρ ὡς θεοὶ πεπωκότας.

111

Αἴνιγμα εἰς τὸ ὄργανον δι' ἡρωϊκῶν.

Ἦ δ' ἐμὴ ἐν χθονὶ γαστήρ κεῖται ἡδὲ σαλεύει·
αὐτὰρ ἐγὼν ἄερος περὶ σῶμα βέβηκα ἀραιόν.
ἄψυχον δὲ ἐόν, λαλέον τρίψυχον ὀρώμαι·
λῆξαν τοῦ λαλείν, ψυχὰς ἅμα ὤλεσα τὰς τρεῖς.

112

Εἰς τὸν ζωγράφον Μύρωνα, ζωγραφοῦντα τὴν εἰκόνα
Μιχαήλ.

Εἰ τοῦ Μιχαήλ τὴν θεὰν γράφεις μόνον,
ὥχραν τάραντε καὶ χροὰς ἄλλας τρίβε·

Carm. 110 Cf. Callim., fragm. 399; Nic., Alex. 43-47

Carm. 112 Cf. Anth. Pal. 15,171-2

110 G

Tit. εἰς τὸν* Ku

111 GP et in aenigmatum collectione sub nomine Eustathii Macrembolitae (ed. M. Treu, o.c., p. 16, num. 5,1)

Tit. δι' διὰ στίχων Macr., n.l. G ριζ' supplui 1 ἡ δ' ἐμὴ] ἡ δέ μοι
Macr., n.l. G ἡδὲ] ἡ δὲ P Macr. 2 βέβηκα' Macr., n.l. G ἀραιόν P, n.l.
G 3 δὲ ἐόν] δὲ τ' ἐόν Macr., n.l. G 4 ἅμ' ἀπώλεσά Macr., n.l. G τὰς
τρεῖς] om. P, n.l. G

112 GM

Tit. εἰς - μιχαήλ] ...ύρωνα ζωγραφοῦντα solum legi potest G τὸν] suppl.
Ku, τινὰ M μύρωνα] suppl. Ku, om. M ριζ' supplui

111, tit. ... 1 ...θονὶ γαστήρ - σαλεύει 2 ... 3 ...λαλέον -
ὀρώμαι 4 ...

112, tit. ...ύρωνα ζωγραφοῦντα... 1 ...γράφεις μόνον 2 ...

εἰ δ' ἀρετὴν σύμπασαν αὐτοῦ σὺν θεᾷ,
ἔμπνουν ἀναστήλωσον αὐτόν, εἰ δύνῃ·
σὺν ἀρετῇ γὰρ τοῦτον, ἄλλως οὐ γράφεις,
τὸν ἀρετῆς ἔμψυχον ὄντα πυξίον.

Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ τιμίου Προδρόμου.

Θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ θεὸς νικᾷ φύσιν
καὶ στεῖραν ὥδε δεικνύει τεκνοτρόφον·
τοῦ γὰρ παρόντος μικρὸν ὕστερον βρέφους
πάντως ἀκούσεις ἐκβοῶντος τοῖς ὄχλοις,
ὡς ἰσχύει καὶ τέκνα, φησὶν, ἐκ λίθων
ὁ δημιουργὸς ἐξεγείρειν δεσπότης.

<-c. 10-> αὖ Ἀνδρέαν, ὅστ' ἰδιωτῶν ὡς ἀγίων λείψανα
ἐξωνούμενον <-c. 18-> τε μέλη ἄπειρα ὡς ἐνὸς καὶ τοῦ
αὐτοῦ ἀγίου <-c. 27-> οὖν δέχεται.

Πολλοὶ λέγουσιν - εἰ δ' ἀληθεῖς οἱ λόγοι,
οὐκ οἶδα, - πλὴν λέγουσι καὶ πείθουσίν με,
ὡς σφόδρα χαίρεις, ὦ μοναστὰ καὶ πάτερ,

112,3/6 cf. Carm. 57,29; Io. Euchait. metrop., Carm. 36,37

113,2 cf. Luc. 1:5-25,57 5/6 cf. Matth. 3:9; Luc. 3:8

113 GMM²

114 GQ

Tit. ...αι - δέχεται] scripsi, ...αι - λ(είψανα)... et τε - δέχεται solum legi
possunt G, στίχοι τοῦ μυτιλίνης πρὸς τινὰ μοναχὸν τὰ τῶν ἰδιωτῶν λείψανα
ὡς ἅγια ἐξωνούμενον Q ριδ' om. Q

112,3 ...αὐτοῦ σὺν θεᾷ 4 ... 5 ...λως οὐ γράφεις 6 ...

113, tit. ...ροδρόμου 1 ... 2 ...ρόφον 3 ... 4 ...ὄχλοις 5
...ἐκν...φησ...ἐκ λίθ... 6 ...

114, tit. ...αι ἀνδρέαν - ἀγίων λ...τε μέλη - αὐτοῦ ἀγίου...ου
δέχεται 1 ... 2 οὐκ...δα - με 3 ...

- εἴ τις σε σεπτοῖς δεξιούται λειψάνοις
 5 ἀνδρῶν ἀθλητῶν ἢ σεβαστῶν μαρτύρων,
 θήκας δὲ πολλὰς λειψάνων θείων ἔχεις,
 ἃς ἔξανοίγων τοῖς φίλοις σου δεικνύεις·
 Προκοπίου μὲν μάρτυρος χεῖρας δέκα,
 Θεοδώρου δὲ πεντεκαίδεκα γνάθους
 10 καὶ Νέστορος μὲν ἄχρι τῶν ὀκτὼ πόδας,
 Γεωργίου δὲ τέσσαρας κάρας ἅμα
 καὶ πέντε μασθοὺς Βαρβάρας ἀθληφόρου·
 καὶ νῦν μὲν ὅσῃ δώδεκα βραχιόνων
 τοῦ καλλινίκου μάρτυρος Δημητρίου,
 15 νῦν δ' αὖ καλάμους εἴκοσι σκελῶν ὅλων
 τοῦ Παντελεήμονος· ὃ τῆς πληθύος.
 λέγεις δὲ πίστει ταῦτα πάντα λαμβάνειν,
 οὐκ ἀμφιβάλλων, οὐκ ἀπιστῶν οὐδόλως,
 αἰδῶ τε πολλὴν τοῖς κιβωτίοις νέμειν
 20 καὶ προσκυνεῖν ὡς ὄντα Χριστοῦ μαρτύρων.
 βαβαὶ ζεούσης πίστεως σῆς, Ἀνδρέα,
 ἣτις σε πείθει τοὺς μὲν ἀθλητὰς Ὑδρας,
 τὰς μάρτυρας δὲ θῆρας οἶεσθαι κύνας,
 τοὺς μὲν κεφαλὰς μυρίας κεκτημένους.
 25 τὰς δ' αὖ γε μασθῶν πλήθος ὥσπερ αἱ κύνες.
 ἐκ πίστεως σῆς καὶ πρὸς ἰχθῶν ἐστράφη
 Νέστωρ ὁ μάρτυς, ὁκτάπους δεδειγμένος,
 καὶ Προκόπιον πίστις ἢ σὴ δεικνύει
 Βριάρεων κομῶντα χειρῶν πληθύϊ.

114,29 cf. Hes., Th. 147-149; Apollod., Bibl. 1,1

114,5 ἀθλητῶν] Boissonade, μαρτύρων Q, n.l. G 8 προκοπίου μὲν] τοῦ
 προκοπίου Q 12 μαστοὺς G 17 λαμβάνειν] scr. Ku, v supra λαμβάνει
 scr. Q, n.l. G 18 οὐδ' ὅλως Q 19 αἰδῶ τε] scr. Ku, αἰδῶ τε Q, n.l.
 G νέμειν] conl. Ku, νέμεις Q, n.l. G 20 προσκυνεῖς Q 23 θῆρας]
 corr. Ku, θήρας Q, n.l. G 24 μυρίους G 25 τοὺς sine accentu G 26
 ἐστράφη Q

114,5 ... 7 ... 9 ... 11 ... 13 ... 15 ... 17 ... 19
 ... 21 ... 23 ... 25 τοὺς... sic 27 νέστωρ... 29 βριά...

- λέγεις ὁ σεμνὸς καὶ Θέκλας τῆς πρωτάθλου
 ὀδόντας ἐξήκοντα – φεῦ πλάνης – ἔχειν
 καὶ τοῦ μεγίστου Προδρόμου λευκὰς τρίχας.
 αὐχεῖς δὲ καὶ πρὸς πάντας, ὡς νῦν ἐπρίω
 ἐκ τῶν γενείων τῶν σφαγέντων νηπίων
 35 ἐν Βηθλεέμ, πρὶν τῆς Ἰουδαίας πόλει·
 φάσκεις δὲ τιμᾶν ταῦτα, πιστοῖς ὡς νόμος.
 ὃ πίστις ὀρθή, πίστις ἠνθρακωμένη,
 ἢ τοὺς πατρώους οὐκ ἀπαρνέεται νόμους,
 τῶν Μακκαβαίων τὸ ζέον μιμουμένη·
 40 ὃ πίστις οὐκ ἔχουσα μῶμον οὐδένα,
 τάξεις ἀνατρέπουσα καὶ φύσεις μόνον,
 νῦν μὲν γυναῖκα δεικνύουσα πρεσβύτιν
 ὄλην ὀδόντων σχοῦσαν ἐξηκοντάδα,
 νῦν δ' αὖ γε λευκαίνουσα τὴν κόμην νέω
 45 καὶ νηπίοις διδοῦσα πωγῶνων πλάτη.
 εἰ ταῦτα πιστῶς ὡς ἀληθῆ προσδέχη
 καὶ χρημάτων κένωσιν ἡδέως δέχη,
 οὐκ ἂν γε σοι λείψει πληθος λειψάνων·
 ἔσται γάρ, ἔσται λειψάνων ἔτι πράσις,
 50 ἕως ἂν ἡχήσειε σάλπιγξ ἐσχάτη,

114,32 cf. Matth. 3:1-17, 11:2-15, 14:1-12; Luc. 1:5-25.39-80, 3:1-20, 7:18-35; Ioh.
 1:1-34, 3:22-36 34/35 cf. carm. 139; Matth. 2:13-18 39 cf. I-II Mach. 50/
 62 cf. Apoc. 11:15, 20:4.12

114,33 πρὸς] σὺ Q 37 circumflexum supra ὃ scr. G 40 circumflexum supra
 ὃ scr. G 42 πρεσβύτην Q^{ac} 43 ὄλην ὀδόντων sic Q 44 λευκαίνουσιν
 Q 45 διδοῦσα] conl. Ku, δίδουσα G, διδοῦσαν Q 46 εἰ] καὶ Q 47
 κένωσιν] νέμωσιν Q^{ac}, νέμωσιν Q^{pc} 48 ἂν γέ τοι Q λείψει] corr. Ku,
 λείψει G, λείπει σε Q 49 πράσις] corr. Kuhn, πράσις Q, n.l. G 50
 σάλπιγξ Q

114,31 ὀδόντ...ῆ... 33 αὐχεῖς – πρὸς... 35 ἐν βηθλεέμ π...τῆς
 λ... 37 ὃ πίστις – πίστις... 39 τῶν – ζέον μι... 41 τάξεις – καὶ
 φ... 43 ὄλην – σχοῦσαν ἐξηκ... 45 καὶ – δίδουσα πωγ... sic 47
 καὶ – κένωσιν ἡ... 49 ἔσται – ἔτι...

- κινουῖσα ταῦτα καὶ συναθροίζουσα πῶς
 ἄφθαρτον εἰς σύμπληξιν ἄλλης οὐσίας,
 σφίγγουσα τὰ πρὶν ἐκ φθορᾶς λελυμένα,
 ἐνοῦσα θᾶττον τὰ πρὶν ἐσκορπισμένα,
 55 πνοὴν διδοῦσα πᾶσιν ἐκπεπνευκόσιν
 καὶ πάντας εἰς τὸ βῆμα συγκαλουμένη,
 τὸ φρικτὸν ὄντως βῆμα καὶ φόβου γέμον,
 ἐν ᾧ περ αὐτὸς πράξεως οὐκ ἐνθέου
 ὀρθῶς ὑπόσχῃς ἀξίαν τιμωρίαν,
 60 ἀνθ' ὧν παρηγόμησας οὕτως ἀφρόνως,
 ὅσῃ βεβήλων οἷα σεπτῶν μαρτύρων
 ὠνούμενός τε καὶ κατακλείων πόθῳ.
 τί καὶ τοσοῦτον ἐκκενοῖς οὖν χρυσίον;
 ἔξεστι καὶ γὰρ δωρεάν σε λαμβάνειν,
 65 πρὸς τοὺς τάφους τρέχοντα τοὺς ἐν τῇ πόλει·
 εἴπερ δὲ μισθὸν οὐ κομίζεσθαι λέγεις,
 ἂν προῖκα ταῦτα λαμβάνῃς ἐκ μνημάτων,
 ἴθι πρὸς ἐξώνησιν, ἡδέως ἴθι·
 ῥᾶον κενώσεις ἅπαν αὐτὸς χρυσίον
 70 ἢ τοὺς τάφους ἅπαντας οἱ νεκροπράται.
 ἔγωγε τοίνυν τοῦτο θαυμάζω ἔγνω,
 πῶς οὐκ ἀπιστεῖς τοῖς πράταις τῶν ὁστέων,
 τοῦναντίον δὲ καὶ προσηνῶς προσδέχῃ

114,64/70 cf. carm. 82, 119 66 cf. Matth. 5:12; Luc. 6:23

114,51 κινουῖσα] ἐνοῦσα Q 53 λελυμένα] -υ- Q^{sc}, n.l. G 55 διδοῦσα
 G 59 ὑπόσχῃς] -ῃ- Q^{sc} 62 πύθῳ Q^{pc} 63 τί Q 66 δὲ] σὺ
 Q 67 ἂν] ὧν ὁστέων Q ταῦτα] conit. Ku, ταύτην G, om.
 Q λαμβάνῃς] corr. Ku, -νεις Q, n.l. G 69 αὐτὸς] conit. Ku, τὸ σὸν Q, n.l.
 G 72 τοῖς] tacite corr. Boissonade, ταῖς Q, n.l. G

114,51 κινουῖσα - καὶ συναθροίζ... 53 σφίγγουσα - φθορᾶς... 55
 πνοὴν - πᾶσιν ἐκπ... 57 τὸ - καὶ φόβῳ... 59 ὀρθῶς - ἀξίαν
 τιμω... 61 ὅσῃ - σεπτῶν μαρτ... 63 τί - οὐγ... 65 πρὸς τοὺς -
 τοὺς... 67 ἂν - ταύτην... sic 69 ῥᾶον κεν... 71 ἔγωγ... 72
 ... 73 ...ῥᾶον κεν... sic

- ἅπαντας αὐτοὺς καὶ μεθ' ἡδονῆς ὅσης·
 75 ἤκουσα δ' αὐτὸς πρὸς τινος τῶν σῶν φίλων,
 ὡς γνοὺς πλάνος τίς πίστεως σῆς τὸ ζέον
 ὁστοῦν προβάτου μηριαῖον λαμβάνει
 <- - ->
 ἅπαν τε κύκλῳ βάμματι χρίσας κρόκου
 80 καὶ θυμιάσας καὶ περιστείλας ἅμα,
 πρόσσεισιν εὐθὺς καὶ δίδωσί σοι λέγων·
 "Ὅστοῦν ὑπάρχει τοῦτο μάρτυρος Πρόβου,"
 - τό δ' ἦν προβάτου μᾶλλον, ἀλλ' οὐχὶ Πρόβου -
 "δεῖ τοιγαροῦν σοι χρυσίων ἕξ καὶ δέκα."
 85 λαβεῖν τί χρῆμα θεῖον ᾧ ἤθης, πάτερ,
 ἐκ πίστεως καὶ τοῦτο ποιήσας τάχα·
 πολλὴ γὰρ ἐστὶ πίστις ἡ σὴ καὶ λίαν
 καὶ μὴν δυνηθῇ καὶ μεθιστᾶν τὴν κτίσιν,
 ὅπου γε μικρὰ πίστις ἀκραιφνεστάτη
 90 ὡς κόκκος εἰς νάπυος, ὁ Χριστὸς λέγει,
 ὅρη μεθιστᾶν εὐκολώτατα σθένει.
 πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ σε πιστὸν ἔγνω εἰς ἄκρον,
 οὐκ ἀμφιβάλλειν οὐδὲ διστάζειν ὅλως
 πρὸς τὰς δόσεις θέλοντα τὰς τῶν λειψάνων,
 95 παρέξομαί σοι προῖκα χρῆμα τί ξένον·
 Ἐνὼχ τὸν ἀντίχειρα τοῦ τρισολβίου,
 ὃς τοῦ παρόντος ζῶν μετηνέχθη βίου,

114,88 cf. I Cor. 13:2 90/91 cf. Matth. 17:20; Luc. 17:6 96/97 cf. Gen.
 5:24; Hebr. 11:5

114,76 τίς] scripsi, τίς Q, n.l. G 78 abest Q 79 τε] δὲ Q 84 ἕξ
 καὶ δέκα] conit. Ku, ἐκκαίδεκα Q, n.l. G 85 τι Q 87 καὶ] compendio supra
 lin. add. Q 91 εὐκολώτερον Q 94 δώσεις uid. Q^{ac}, n.l. G 95 χρῆμα
 τι Q 97 abest Q

114,74 ... 75 ἤκουσα - πρὸς τιν... 76 ... 77 ὁστοῦν προβάτου
 μηρ... 78 ... 79 ἅπαν - χρίσας χ... 80 ... 81 πρόσσεισιν - σοι
 λέ... 82 ... 83 τό δ' - οὐχὶ πρό... 84 ... 86 ... 88 ... 90
 ... 92 ... 94 ... 95 παρέξομαί - τί ξέν... 96 ...

- καὶ γλουτὸν αὐτὸν Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου,
 ὃς ζῶν ἀνῆλθεν εἰς πόλον διφρηλάτης·
 100 βούλει παράσχω λειψάνοις τούτοις ἅμα
 καὶ δάκτυλόν σοι Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου;
 ἔσται, παράσχω τοῦτον ἐκ Χωνῶν ἔχων,
 μόνον σύ μοι πίστευε ταῦτα λαμβάνων,
 ὡς εἰσὶ τούτων, ὧν ἐγὼ διδοὺς λέγω.
 105 δώσω σὺν αὐτοῖς καὶ βραχὺ πτερῶν μέρος
 τοῦ Γαβριήλ σοι τοῦ μεγίστου τῶν νόων·
 ἐν Ναζαρετ γὰρ πρὶν κατελθὼν τῇ πόλει
 πτερορρυσας ἐξάνεπτη πρὸς πόλον·
 ἤχθησαν οὖν ἐκεῖθεν ὧδε τὰ πτίλα,
 110 ἐγὼ δὲ ταῦτα πάντ' ἐπέσχον ἐσχάτως
 καὶ σοὶ παράσχω, πιστὲ λειψάνων φίλε.
 ἀλλ' οὐδ' ἐκείνων φείσομαι τῶν κρειττόνων,
 οὕτω σε πιστεύοντα πρὸς ταῦτα βλέπων,
 τὸν ἡδὺν ὄντως ἐν μονασταῖς Ἀνδρέαν·
 115 δώσω δέ σοι ἀκείνα σὺν προθυμίᾳ·
 ἐνὸς χερουβὶμ ὁμμάτων τριῶν κόρας
 καὶ τῆς φλογίνης χεῖρα ῥομφαίας μίαν,
 ἣν ἐξανάψας ἐν μέσῳ τῶν λειψάνων
 ἄλλου παρ' αὐτὴν οὐ δεηθῆση λύχνου·
 120 φλόξ οὐσα καὶ γὰρ ἦδε καὶ φῶς ἐκφέρει,
 ὃ πάντα νικᾷ φῶτα λαμπρῶν ἀστέρων·

114,98/99 cf. carm. 25,6, 101,6; IV Reg. 2:11 101 cf. Dan. 10:13,21, 12:1; Iudae
 9; Apoc. 12:7 106/108 cf. Luc. 1:26-38 116/117 cf. Gen. 3:24

114,99 abest Q 105 πτερῶν] πάτερ Q 110 πάντ' πάντων Q^{pc}, n.l.
 G ἐπέσχον] suppl. Ku, ...χον G, ἔχων Q 116 ...βεῖμ sic
 G ὁμμάτων τριῶν] n. Q 120 ἦδε] οἶδε Q ἐκφέρειν Q 121 ὃ]
 καὶ Q

114,98 ... 100 ... 102 ...χων 104 ...λέγω 106 ...τῶν
 νόων 108 ...τῇ πρ...πόλον 110 ...χον ἐσχάτως 112 ...κεῖνων
 φείσομαι = κρειττόνων 114 ...όντως ἐν = ἀνδρέαν 116 ...βεῖμ
 ὁμμάτων = κόρας sic 118 ...άψας ἐν = λειψάνων 120 ...ξ οὐσα =
 ἐκφέρει

- ἔξεις ἐκείνην τοιγαροῦν σὺ καὶ λύχνον
 καὶ λείψανον κάλλιστον, εἴπερ ἄλλο τι.
 καὶ πάντα ταῦτα προῖκα καὶ χωρὶς πόνου
 125 λοιποῖς συνάψας σοῖς ἀπείροις λειψάνοις,
 θήσεις με πρῶτον τοῦ χοροῦ τῶν σῶν φίλων,
 εὐεργέτην καλῶν με πάντα τὸν χρόνον·
 οὕτω γὰρ ἐστίν, ὥσπερ οἶμαι, καὶ πρέπον.
 ὑπογραφεὺς σοι ταῦτα τοῦ βασιλέως,
 130 ὁ Χριστοφόρος, εἴ με γινώσκειν ἔχεις,
 ἀγχοῦ μὲν οἰκῶν τοῦ νεῶ Πρωτασίου,
 ἀμφ' αὐτὸ φημὶ τὸ Στρατήγιον, πάτερ,
 ποθῶν δὲ καὶ σὲ γνῶριμον σχεῖν καὶ φίλον,
 ὡς ἂν γελῶν ἡδέως καθ' ἡμέραν,
 135 τῶν θλίψεων εὐρών σε φάρμακον μέγα.

114 Εἰς τὸν φίλον Νικηφόρον, ἀποστείλαντα πέμματα κατὰ <ριε>
 τὸν καιρὸν τοῦ Βρουμαλίου.

<Ἐκ ῥη>μάτων με δεξιῶ, μὴ πεμμάτων·
 ἐμοὶ γὰρ ἡδὺ Βρουμάλιον οἱ λόγοι
 <ὡς π>ροσκυνητῇ καὶ λατρευτῇ τοῦ λόγου.
 τῶν δὲ σταλέντων πεμμάτων τίς μοι λόγος;
 <λοιπόν γε το>ίνυν σὺ, γλυκὺς Νικηφόρος,
 5 ἀφείς τὸ πέμμα καὶ πλατύνας τὸ στόμα,

Carm. 115 Cf. carm. 87,1.16, 88,15, 124

114,124 καὶ χωρὶς] n. G 128 οἶμαι] οἱ- Q^{cc} 129 ἀπογραφεὺς
 Q τῶν βασιλέων Q 130 εἴ με] ὄν καὶ Q γινώσκειν Q 131
 πρωτασίου G

115 G

Tit. ριε'] suppl. Ku 3 ὡς] suppl. Ro προσκυνητῇ* Ku 5 τοίνυν*

114,122 ...ἐγγὺν τοιγαροῦν = λύχνον 124 ...προῖκα = πόνου 126
 ...με = φίλων 128 ...γὰρ = πρέπον 130 ...οφόρος εἴ = ἔχεις 132
 ...αὐτὸ = πάτερ 134 ...ς ἂν = ἡμέραν

113. Στὴν γέννηση τοῦ τιμίου Προδρόμου.³³⁰

- Δὲν ὑπάρχει τίποτα παράδοξο, ἂν ὁ θεὸς νικᾷ τὴν φύση
καὶ τὴν στεῖρα ἐδῶ τὴν καθιστᾷ μητέρα.³³¹
καὶ λίγο ἀργότερα αὐτὸ ἐδῶ τὸ βρέφος
θὰ τὸ ἀκούσεις νὰ μιλᾷ στοὺς ὄχλους,
5 γιὰτὶ ἔχει τὴν δύναμη, ὅπως λέει ἡ γραφή, ὁ δημιουργὸς δε-
σπότης
καὶ παιδιὰ ἀκόμα νὰ δημιουργήσῃ ἀπὸ τοὺς λίθους.³³²

114. ... Ἀνδρέα, ποὺ πουλοῦσε τὰ ἀνθρώπινα ὅσῃ γιὰ
ἅγια λείψανα ... ἄπειρα μέλη σὰν ἐνὸς καὶ τοῦ
αὐτοῦ ἁγίου ... δέχεται.³³³

- Λένε πολλοὶ -ἂν εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ τὰ λόγια
δὲν ξέρω - ὅμως λένε καὶ μὲ πείθουν,
ὅτι καίρεσαι πολὺ, μοναχὲ καὶ πάτερ,
ἂν κάποιος σοῦ δωρίζει σεπτὰ λείψανα
5 ἀνδρῶν ἀγωνιστῶν ἢ σεβαστῶν μαρτύρων,
καὶ ἔχεις πολλὰς θήκες μὲ ἱερὰ λείψανα,
τὶς ὁποῖες ἀνοίγεις καὶ ἐπιδεικνύεις στοὺς φίλους σου·
δέκα χέρια τοῦ Προκοπίου τοῦ μάρτυρος,
δεκαπέντε γνάθους τοῦ ἁγίου Θεοδώρου

³³⁰ Τὸ γενέθλιον τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐορτάζεται τὴν 24ῃ Ἰουνίου.

³³¹ Πρβλ. Κατὰ Λουκᾶν 1,5-25,57.

³³² Πρβλ. Κατὰ Ματθαῖον 3,9: λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγείρει τέκνα τῷ Ἀβραάμ. Πρβλ. καὶ Κατὰ Λουκᾶν 3,8.

³³³ Πρόκειται γιὰ ἓνα ποίημα ἄκρως σατιρικό, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ποιητὴς στη-
λιτεύει τὶς τάσεις λειψανολατρείας τῆς ἐποχῆς του, ποὺ κάποιοι ἐπιτήδριοι
ἐκμεταλλεύονταν ἀποσκοπώντας στὸν προσωπικὸ τους πλουτισμό. Σὲ ὅλους
τοὺς στίχους τοῦ ποιήματος εἶναι διάχυτη ἡ εἰρωνεία τοῦ Μυτιληναίου καὶ ἡ
διάθεσή του γιὰ διακωμώδηση μὲ τὰ λογοπαίγνια ποὺ δημιουργεῖ.

- 10 καὶ Νέστορος μὲν ἄχρι τῶν ὀκτὼ πόδας,
Γεωργίου δὲ τέσσαρας κάρας ἅμα
καὶ πέντε μασθοὺς Βαρβάρας ἀθληφόρου·
καὶ νῦν μὲν ὅστ᾽ αὖ δώδεκα βραχιόνων
τοῦ καλλινίκου μάρτυρος Δημητρίου,
- 15 νῦν δ' αὖτε καλὰ μους εἴκοσι σκελῶν ὅλων
τοῦ Παντελεήμονος· ὦ τῆς πληθύος.
λέγεις δὲ πίστει ταῦτα πάντα λαμβάνειν,
οὐκ ἀμφιβάλλων, οὐκ ἀπιστῶν οὐδόλως,
αἰδῶ τε πολλὴν τοῖς κιβωτίοις νέμειν
- 20 καὶ προσκυνεῖν ὥς ὄντα Χριστοῦ μαρτύρων.
βαβαὶ ζεύσεως πίστεως σῆς, Ἀνδρέα,
ἣτις σε πείθει τοὺς μὲν ἀθλητὰς Ὑδρας,
τὰς μάρτυρας δὲ θῆρας οἶεσθαι κύνας,
τοὺς μὲν κεφαλὰς μυρίας κεκτημένους,
- 25 τὰς δ' αὖτε γε μασθῶν πλῆθος ὥσπερ αἱ κύνες.
ἐκ πίστεως σῆς καὶ πρὸς ἰχθῦν ἐστράφη
Νέστωρ ὁ μάρτυς, ὀκτάπους δεδειγμένος,
καὶ Προκόπιον πίστις ἢ σὴ δεικνύει
Βριάρεων κομῶντα χειρῶν πληθύϊ.
- 30 λέγεις ὁ σεμνὸς καὶ Θέκλας τῆς πρωτάθλου
ὀδόντας ἐξήκοντα - φεῦ πλάνης - ἔχειν

- 10 καὶ μέχρι ὅκτ' ὀδία τοῦ Νέστορος,
τοῦ ἁγίου Γεωργίου τέσσερα κεφάλια
καὶ πέντε μασθοὺς τῆς ἀθληφόρου Βαρβάρας·
ἔχεις καὶ ὅσ' αὖ δώδεκα βραχιόνων
τοῦ νικηφόρου μάρτυρος Δημητρίου,
- 15 καὶ εἴκοσι πάλι καλὰ μὲν ὄλων τῶν σκελῶν
τοῦ Παντελεήμονος· τί πλῆθος!
Λὲς μάλιστα ὅτι μὲ πίστις ὅλα αὐτὰ τὰ παίρνεις,
χωρὶς νὰ ἀμφιβάλλεις, χωρὶς νὰ δυσπιστεῖς καθόλου,
καὶ ὅτι πολὺ σεβασμὸ δείχνεις στὶς λειψανοθήκες
- 20 καὶ τὰ προσκυνᾷς σὰν νὰ εἶναι ὅσ' αὖ μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ.
Ἀλοῖμονο πόσο θερμὴ εἶναι ἡ πίστις σου, Ἄνδρέα,
ἡ ὁποία σὲ κάνει νὰ περνᾷς τοὺς ἀθλητὲς γιὰ Λερναῖες Ὑδρες,
καὶ τὶς γυναῖκες μάρτυρες γιὰ κυνηγετικὰ σκυλιά,
μὴ καὶ οἱ ἄρρενες μάρτυρες ἔχουν χίλια κεφάλια,
- 25 ἐνῶ οἱ γυναῖκες μάρτυρες πάλι πλῆθος μαστῶν σὰν τὰ σκυλιά.
Ἀπὸ τὴν πίστιν σου σὲ ψάρι μετατράπηκε
ὁ μάρτυς Νέστορας, καὶ ἀποδείχθηκε χταπόδι,
καὶ τὸν Προκόπιο ἡ πίστις σου τὸν κάνει
σὰν τὸν Βριάρεω νὰ περηφανεύεται γιὰ τὸ πλῆθος τῶν χειρῶν
του.³³⁴
- 30 Λὲς, ἐστὶν ὁ σεμνός, ὅτι ἡ Θέκλα, ἡ πρωταθλήτρια τοῦ Κυρίου,
ἔχει -ἀλοῖμονο τί πλάνη- ἐξήντα δόντια

³³⁴ Ὁ ποιητὴς ἀναφέρεται στὸν μυθικὸ Βριάρεω, τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς γιοῦς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ὁ ὁποῖος ἦταν ἰσχυρός, ἀλλαζονικός καὶ εἶχε ἑκατὸ χέρια καὶ πενήντα κεφάλια. Βλ. Ἡσιόδου, *Θεογονία* 147-152: ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο / τρεῖς παῖδες μεγάλοι τε καὶ ὄβριμοι, οὐκ ὀνομαστοί, / Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύγης θ', ὑπερήφανα τέκνα / τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰσσοῦντο, / ἀπλαστοί, κεφαλὰὶ δὲ ἐκάστω πεντήκοντα / ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσσι.

- καὶ τοῦ μεγίστου Προδρόμου λευκὰς τρίχας.
 αὐχεῖς δὲ καὶ πρὸς πάντας, ὡς νῦν ἐπρίω
 ἐκ τῶν γενείων τῶν σφαγέντων νηπίων
 35 ἐν Βηθλεέμ, πρὶν τῆς Ἰουδαίας πόλει·
 φάσκεις δὲ τιμᾶν ταῦτα, πιστοῖς ὡς νόμος.
 ὦ πίστις ὀρθή, πίστις ἠνθρακωμένη,
 ἢ τοὺς πατρώους οὐκ ἀπαρνεῖται νόμους,
 τῶν Μακκαβαίων τὸ ζέον μιμουμένη·
 40 ὦ πίστις οὐκ ἔχουσα μῶμον οὐδένα,
 τάξεις ἀνατρέπουσα καὶ φύσεις μόνον,
 νῦν μὲν γυναῖκα δεικνύουσα πρεσβύτιν
 ὅλην ὁδόντων σχοῦσαν ἐξηκοντάδα,
 νῦν δ' αὖ γε λευκαίνουσα τὴν κόμην νέῳ
 45 καὶ νηπίοις διδοῦσα πωγώνων πλάτη.
 εἰ ταῦτα πιστῶς ὡς ἀληθῆ προσδέχη
 καὶ χρημάτων κένωσιν ἡδέως δέχη,
 οὐκ ἂν γε σοι λείψειε πλῆθος λειψάνων·
 ἔσται γάρ, ἔσται λειψάνων ἔτι πράσις,
 50 ἔως ἂν ἠχήσειε σάλπιγξ ἐσχάτη,
 κινοῦσα ταῦτα καὶ συναθροίζουσά πως
 ἄφθαρτον εἰς σύμπηξιν ἄλλης οὐσίας,
 σφίγγουσα τὰ πρὶν ἐκ φθορᾶς λελυμένα,

- καὶ ὁ μέγιστος Πρόδρομος λευκὰ μαλλιά.³³⁵
 Καυχίεσαι δὲ σὲ ὅλους ὅτι τώρα δῆθεν ἀγόρασες
 ἀπὸ τὰ γένια τῶν νηπίων πού σφαγιάσθηκαν
 35 παλιὰ στὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.³³⁶
 Λὲς ὅτι τὰ τιμᾶς, ὅπως ἐπιβάλλει ὁ νόμος στοὺς πιστοὺς.
 Ὡ πίστη ὀρθή, πίστη ἀπανθρακωμένη,
 πὺν δὲν ἀρνεῖται τοὺς πατρικοὺς νόμους,
 μιμούμενη τὴν θερμὴ πίστη τῶν Μακκαβαίων·
 40 Ὡ πίστη πὺν δὲν ἔχει καμία κατηγορία,
 ὡστόσο ἀνατρέπεις τὴν τάξη καὶ τὶς φύσεις,
 καθὼς μιὰ γριὰ γυναῖκα τὴν κάνεις
 νὰ ἔχει ἐξήντα δόντια,
 ἄλλοτε πάλι κάνεις τὸν νέο νὰ ἔχει λευκὰ μαλλιά
 45 καὶ τὰ νήπια κάνεις νὰ ἔχουν μακριὰ γένια.
 Ἄν ὅλα αὐτὰ μὲ πίστη σὰν νὰ εἶναι ἀληθινὰ τὰ δέχεσαι
 καὶ μὲ εὐχαρίστηση δέχεσαι νὰ πληρώνεις συνέχεια χρήματα,
 δὲν θὰ σοῦ λείπει τὸ πληθὸς τῶν λειψάνων·
 γιὰτὶ ἡ πώληση τῶν λειψάνων θὰ γίνεται πάντοτε,
 50 ἕως ὅτου ἡχήσει ἡ ἔσχατη σάλπιγγα.³³⁷
 αὐτὴ θὰ εἶναι πὺν θὰ κινεῖ τὰ λείψανα καὶ θὰ τὰ συνενώνει μὲ
 κάποιο τρόπο
 σὲ μία ἄλλη, ἄφθαρτη ὑπόσταση·
 αὐτὴ θὰ εἶναι πὺν θὰ συσφίγγει ὅσα ἀπὸ τὴν φθορὰ διαλύθη-
 καν,

³³⁵ Πρβλ. Κατὰ Ματθαῖον 3,1-17, 11,2-15· Κατὰ Λουκᾶν 1,5-25,39-80, 3,1-20· Κατὰ Ἰωάννην 1,1-34, 3,22-36.

³³⁶ Στὰ σφαγιασθέντα ἀπὸ τὸν Ἡρώδη ἅγια νήπια εἶναι ἀφιερωμένο τὸ ποίημα 139. Πρβλ. καὶ Κατὰ Ματθαῖον 2,13-18.

³³⁷ Στὸν στίχον 50-62 ὁ ποιητὴς περιγράφει μιὰ εἰκόνα ἀντίστοιχη μὲ αὐτὴ τῆς Ἀποκαλύψεως κατὰ τὴν ὥρα τῆς Κρίσεως, πρβλ. Ἀποκάλυψις 11,15 καὶ 20,4 καὶ κυρίως Ἰεζεκιήλ 9,2-11.

- ἐνοῦσα θᾶττον τὰ πρὶν ἐσκορπισμένα,
 55 πνοὴν διδοῦσα πᾶσιν ἐκπεπνευκόσιν
 καὶ πάντας εἰς τὸ βῆμα συγκαλουμένη,
 τὸ φρικτὸν ὄντως βῆμα καὶ φόβου γέμον,
 ἐν ᾧ περ αὐτὸς πράξεως οὐκ ἐνθέου
 ὀρθῶς ὑπόσχης ἀξίαν τιμωρίαν,
 60 ἀνθ' ὧν παρηνόμησας οὕτως ἀφρόνως,
 ὅστᾳ βεβήλων οἶα σεπτῶν μαρτύρων
 ὠνούμενός τε καὶ κατακλείων πόθῳ.
 τί καὶ τοσοῦτον ἐκκενοῖς οὖν χρυσίον;
 ἔξεστι καὶ γὰρ δωρεάν σε λαμβάνειν,
 65 πρὸς τοὺς τάφους τρέχοντα τοὺς ἐν τῇ πόλει·
 εἴπερ δὲ μισθὸν οὐ κομίζεσθαι λέγεις,
 ἂν προῖκα ταῦτα λαμβάνης ἐκ μνημάτων,
 ἴθι πρὸς ἐξώνησιν, ἡδέως ἴθι·
 ῥᾶον κενώσεις ἅπαν αὐτὸς χρυσίον
 70 ἢ τοὺς τάφους ἅπαντας οἱ νεκροπράται.
 ἔγωγε τοίνυν τοῦτο θαυμάζειν ἔγνων,
 πῶς οὐκ ἀπιστεῖς τοῖς πράταις τῶν ὀστέων,
 τούναντίον δὲ καὶ προσηνῶς προσδέχη
 ἅπαντας αὐτοὺς καὶ μεθ' ἡδονῆς ὅσης·
 75 ἤκουσα δ' αὐτὸς πρὸς τινος τῶν σῶν φίλων,
 ὡς γνοὺς πλάνος τίς πίστεως σῆς τὸ ζέον
 ὅστοῦν προβάτου μηριαῖον λαμβάνει
 < --- >
 ἅπαν τε κύκλῳ βάμματι χρίσας κρόκου
 80 καὶ θυμιάσας καὶ περιστείλας ἅμα
 πρόσσεισιν εὐθὺς καὶ δίδωσί σοι λέγων·
 “Ὅστοῦν ὑπάρχει τοῦτο μάρτυρος Πρόβου,”

- αὐτὴ ποὺ θὰ ἐνώνει αὐτὰ ποὺ σκορπίστηκαν προηγουμένως,
 55 αὐτὴ ποὺ θὰ δίνει πνοὴ σὲ ὅλους ὅσους ἔχουν ἐκπνεύσει
 καὶ θὰ τοὺς καλεῖ στὸ βῆμα,
 τὸ φρικτὸ πράγματι βῆμα, τὸ γεμάτο φόβο,
 στὸ ὁποῖο καὶ ἐσὺ ὁ ἴδιος γιὰ αὐτὴν τὴν ἀνιέρη πράξη
 δίκαια θὰ πάρεις ἀντάξια τιμωρία·
- 60 γιὰ ὅσες ἀνόητες παρανομίες ἔκανες,
 γιὰτὶ ἀγοράζεις καὶ βάζεις σὲ λειψανοθηῆκες μὲ πάθος
 ὅστὰ μιαρῶν ὄντων σὰν ὅστᾱ μαρτύρων.
 Γιατί λοιπὸν ξοδεύεις τόσο χρυσάφι;
 Εἶναι δυνατόν πράγματι δωρεὰν νὰ τὰ ἀποκτήσεις
- 65 πηγαίνοντας στοὺς τάφους τῆς πόλης·
 Καὶ ἂν λὲς ὅτι δὲν παίρνεις μισθό,
 ἂν τὰ παίρνεις δωρεὰν ἀπὸ τὰ μνήματα,
 ἐμπρὸς λοιπὸν, ἀγόρασέ τα, ἐμπρὸς κάντο μὲ εὐχαρίστηση,
 γιὰτὶ πιὸ εὐκόλα θὰ ξοδέψεις ἐσὺ ὅλο σου τὸ χρυσάφι,
- 70 παρὰ οἱ πωλητὲς τῶν ὀστέων θὰ ἀδειάσουν ὅλους τοὺς τάφους.
 Ἐγὼ ὅμως αὐτὴν τὴν ἀπορία ἔχω,
 πῶς δὲν δυσπιστεῖς στοὺς πωλητὲς τῶν ὀστέων,
 ἀλλὰ ἀντίθετα ὑποδέχεσαι εὐχάριστα
 καὶ μὲ μεγάλο πόθο ὅλους αὐτούς.
- 75 Γιατὶ ἄκουσα ἀπὸ κάποιον φίλο σου,
 ὅτι κάποιος ἀπατεώνας γνωρίζοντας τὴν θέρμη τῆς πίστεως σου,
 παίρνει μηριαῖο ὅσὸ ἀπὸ πρόβατο
 ...
 καὶ ἀφοῦ τὸ ἔβαψε ὀλόγουρα μὲ χρῶμα κίτρινο
- 80 καὶ τὸ θυμίασε καὶ τὸ περιτύλιξε,
 ἔρχεται ἀμέσως καὶ στὸ δίνει λεγοντάς σου·
 “Αὐτὸ εἶναι ὅσὸ τοῦ μάρτυρος Πρόβου,”

- τό δ' ἦν προβάτου μάλλον, ἀλλ' οὐχὶ Πρόβου-
 “δεῖ τοιγαροῦν σοι χρυσίνων ἕξ καὶ δέκα.”
- 85 λαβεῖν τί χρῆμα θεῖον ᾧήθης, πάτερ,
 ἐκ πίστεως καὶ τοῦτο ποιήσας τάχα·
 πολλή γάρ ἐστι πίστις ἡ σὴ καὶ λίαν
 καὶ μὴν δυνηθῇ καὶ μεθιστᾶν τὴν κτίσιν,
 ὅπου γε μικρὰ πίστις ἀκραιφνεστάτη
- 90 ὡς κόκκος εἷς νάπυος, ὁ Χριστὸς λέγει,
 ὄρη μεθιστᾶν εὐκολώτατα σθένει.
 πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ σε πιστὸν ἔγνω·ν εἰς ἄκρον,
 οὐκ ἀμφιβάλλειν οὐδὲ διστάζειν ὅλως
 πρὸς τὰς δόσεις θέλοντα τὰς τῶν λειψάνων,
- 95 παρέξομαί σοι προῖκα χρῆμα τί ξένον·
 Ἐνὼχ τὸν ἀντίχειρα τοῦ τρισολβίου,
 ὃς τοῦ παρόντος ζῶν μετηνέχθη βίου,
 καὶ γλουτὸν αὐτὸν Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου,
 ὃς ζῶν ἀνῆλθεν εἰς πόλον διφρηλάτης·
- 100 βούλει παράσχω λειψάνοις τούτοις ἅμα
 καὶ δάκτυλόν σοι Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου;
 ἔσται, παράσχω τοῦτον ἐκ Χωνῶν ἔχων,
 μόνον σύ μοι πίστευε ταῦτα λαμβάνων,
 ὡς εἰσὶ τούτων, ὧν ἐγὼ διδοὺς λέγω.

- αυτό ήταν βέβαια όσo πρόβάτου μάλλον, παρὰ τοῦ Πρόβου-
 “πρέπει λοιπὸν νὰ πληρώσεις δεκαῆξι χρυσὰ νομίσματα.”
- 85 Εἶχες τὴν ἐντύπωση ὅτι πῆρες θεϊκὸ ἀγαθὸ, πᾶτερ,
 καὶ τὸ ἔκανες καὶ αὐτὸ μάλλον ἀπὸ τὴν πίστη σου.
 Γιατὶ εἶναι μεγάλη καὶ δυνατὴ ἡ πίστη σου
 καὶ μπορεῖ ἀκόμα καὶ τὴν κτίση νὰ μετακινήσει,³³⁸
 γιατί ὅπου ἡ πίστη εἶναι ἀκέραια κι ἂν ἀκόμη εἶναι μικρὴ
- 90 σὰν τὸν κόκκο τοῦ σιναπιοῦ, ὅπως λέει ὁ Χριστός,
 μπορεῖ νὰ μετακινήσει μὲ εὐκολία ἀκόμα καὶ βουνά.³³⁹
 Ἀλλὰ ἐσὺ ἐπειδὴ ξέρω ὅτι εἶσαι πολὺ πιστός,
 καὶ δὲν ἀμφιβάλλεις οὔτε εἶσαι διστακτικὸς
 σὲ αὐτὸν ποὺ θέλει νὰ δίνει τὰ λείψανα,
- 95 θὰ σοῦ δώσω δωρεὰν παράξενο ἀπόκτημα,
 τὸν ἀντίχειρα τοῦ τρισμακάριου Ἐνώχ,
 ὁ ὁποῖος ζωναντὸς μετέστη ἀπὸ τὴν ἐπίγεια ζωή,³⁴⁰
 καὶ τὸν γλουτὸ τοῦ Ἡλίου τοῦ Θεοσβίτη,
 ὁ ὁποῖος ζωντανὸς ἀνέβηκε μὲ ἄρμα στὰ οὐράνια.³⁴¹
- 100 Θέλεις νὰ σοῦ δώσω μαζί μὲ αὐτὰ τὰ λείψανα
 καὶ τὸ δάκτυλο τοῦ ἀρχάγγελου Μιχαήλ;³⁴²
 Ἄς εἶναι, θὰ στὸ δώσω ποὺ τὸ ἔχω ἀπὸ τὶς Χῶνες,³⁴³
 μόνο ἐσὺ καθὼς τὰ παίρνεις, ἔχε μου ἐμπιστοσύνη
 ὅτι εἶναι αὐτῶν ποὺ ἐγὼ σοῦ λέω δίνοντάς τα.

³³⁸ Πρβλ. Α΄ Πρὸς Κορινθίους 13,2: *κὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὄρη μεθιστά-
 ναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι.*

³³⁹ Πρβλ. Κατὰ Ματθαῖον 17,20: *ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ
 ὄρει τούτῳ, Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.* Πρβλ.
 καὶ Κατὰ Λουκᾶν 17,6.

³⁴⁰ Πρβλ. Γένεσις 5,24.

³⁴¹ Πρβλ. Δ΄ Βασιλειῶν 2,11. Πρβλ. ἐπίσης ποίημα 25, στ. 6 καὶ ποίημα 101,
 στ. 6.

³⁴² Πρβλ. Δανιὴλ 10,13 καὶ 12,1.

³⁴³ Στὶς Χῶνες βρισκόταν περίφημη ἐκκλησία τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

- 105 δώσω σὺν αὐτοῖς καὶ βραχὺ πτερῶν μέρος
τοῦ Γαβριήλ σοι τοῦ μεγίστου τῶν νόων·
ἐν Ναζαρετ γὰρ πρὶν κατελθὼν τῇ πόλει
πτερορρυήσας ἐξανέπτυη πρὸς πόλον·
ἤχθησαν οὖν ἐκεῖθεν ὧδε τὰ πτίλα,
- 110 ἐγὼ δὲ ταῦτα πάντ' ἐπέσχον ἐσχάτως
καὶ σοὶ παράσχω, πιστὲ λειψάνων φίλε.
ἀλλ' οὐδ' ἐκείνων φείσομαι τῶν κρειττόνων,
οὕτω σε πιστεύοντα πρὸς ταῦτα βλέπων,
τὸν ἡδὺν ὄντως ἐν μονασταῖς Ἀνδρέαν·
- 115 δώσω δέ σοι κάκεῖνα σὺν προθυμίᾳ,
ἐνὸς χερουβὶμ ὁμμάτων τριῶν κόρας
καὶ τῆς φλογίνης χεῖρα ῥομφαίας μίαν,
ἣν ἐξανάψας ἐν μέσῳ τῶν λειψάνων
ἄλλου παρ' αὐτὴν οὐ δεηθήσῃ λύχνου·
- 120 φλόξ οὐσα καὶ γὰρ ἦδε καὶ φῶς ἐκφέρει,
ὃ πάντα νικᾷ φῶτα λαμπρῶν ἀστέρων·
ἔξεις ἐκείνην τοιγαροῦν σὺ καὶ λύχνον
καὶ λείψανον κάλλιστον, εἴπερ ἄλλό τι.
καὶ πάντα ταῦτα προῖκα καὶ χωρὶς πόνου
- 125 λοιποῖς συνάψας σοῖς ἀπείροις λειψάνοις,
θήσεις με πρῶτον τοῦ χοροῦ τῶν σῶν φίλων,
εὐεργέτην καλῶν με πάντα τὸν χρόνον·
οὕτω γάρ ἐστιν, ὥσπερ οἶμαι, καὶ πρέπον.
ὑπογραφεὺς σοι ταῦτα τοῦ βασιλέως,
- 130 ὁ Χριστοφόρος, εἴ με γινώσκειν ἔχεις,
ἀγχοῦ μὲν οἰκῶν τοῦ νεῷ Πρωτασίου,

- 105 Θὰ σοῦ δώσω μαζί με αὐτὰ καὶ ἓνα μικρὸ κομμάτι ἀπὸ τὰ
 φτερά
 τοῦ Γαβριὴλ τοῦ ἀρχαγγέλου.
 Αὐτὸς πρὶν κατέβηκε στὴν πόλη Ναζαρέτ,³⁴⁴
 καὶ ἀφοῦ ἔρριξε μερικὰ φτερά,³⁴⁵ ἐπέστρεψε στὸν οὐρανό.
 Ἔφτασαν λοιπὸν ἐδῶ πέρα ἀπὸ ἐκεῖ τὰ φτερά,
 110 καὶ ἐγὼ τὰ ἀπέκτησα ὅλα αὐτὰ πρόσφατα
 καὶ σὲ σένα θὰ τὰ δώσω, πιστὲ φίλε τῶν λειψάνων.
 Ἀλλὰ δὲν θὰ εἶμαι φειδωλὸς καὶ με ἐκεῖνα τὰ καλύτερα,
 ἀφοῦ σὲ βλέπω ὅτι ἐσὺ πιστεύεις τόσο σ'αὐτά,
 ὁ γλυκὺς πράγματι μοναχὸς Ἀνδρέας.
 115 Θὰ σοῦ δώσω καὶ αὐτὰ με προθυμία,
 τὶς κόρες τῶν τριῶν ματιῶν ἐνὸς Χερουβὶμ
 καὶ τὸ ἓνα χέρι τῆς φλόγινης ρομφαίας,³⁴⁶
 τὴν ὁποία μόλις ἀνάψεις ἀνάμεσα στὰ λείψανα
 δὲν θὰ χρειαστεῖς ἄλλο λυχνάρι,
 120 γιατί αὐτὴ εἶναι φλόγα καὶ ἐκπέμπει φῶς,
 ποὺ ἐπισκιάζει τὸ φῶς τῶν λαμπερῶν ἀστεριῶν.
 Αὐτὴν λοιπὸν θὰ ἔχεις λυχνάρι
 καὶ ὡς τὸ καλύτερο λείψανο, πέρα ἀπὸ κάθε ἄλλο.
 Καὶ ὅλα αὐτὰ δωρεὰν χωρὶς κόπο
 125 θὰ τὰ προσθέσεις στὰ ὑπόλοιπα ἄπειρα λείψανά σου
 καὶ θὰ με κατατάξεις πρῶτο ἀνάμεσα στοὺς φίλους σου,
 ἀποκαλώντας με εὐεργέτη γιὰ πάντα.
 Γιατὶ ἔτσι εἶναι, νομίζω, καὶ αὐτὸ ἐπιβάλλεται.
 Ὁ γραμματέας τοῦ αὐτοκράτορα σοῦ λέει αὐτά,
 130 ὁ Χριστοφόρος, ἂν με γνωρίζεις,
 ποὺ κατοικῶ κοντὰ στὸν ναὸ τοῦ Πρωτασίου

³⁴⁴ Πρβλ. καὶ Κατὰ Λουκᾶν 1,26-38.

³⁴⁵ Πρβλ. Πλάτωνος, *Φαῖδρος* 246c.

³⁴⁶ Πρβλ. Γένεσις 3,24.

- ἀμφ' αὐτὸ φημί τὸ Στρατήγιον, πάτερ,
 ποθῶν δὲ καὶ σὲ γνῶριμον σχεῖν καὶ φίλον,
 ὥς ἂν γελῶην ἡδέως καθ' ἡμέραν
 135 τῶν θλίψεων εὐρών σε φάρμακον μέγα.

II5. Εἰς τὸν φίλον Νικηφόρον, ἀποστείλαντα πέμματα κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Βρουμαλίου.

- <Ἐκ ῥη>μάτων με δεξιού, μὴ πεμμάτων·
 ἐμοὶ γὰρ ἡδὺ Βρουμάλιον οἱ λόγοι
 <ὡς π>ροσκυνητῇ καὶ λατρευτῇ τοῦ λόγου.
 τῶν δὲ σταλέντων πεμμάτων τίς μοι λόγος;
 5 <λοιπὸν γε το>ίνυν σύ, γλυκὺς Νικηφόρος,
 ἀφείς τὸ πέμμα καὶ πλατύνας τὸ στόμα
 <τὰ δ' οὐ>ατα γλ>ύκαινε καὶ μὴ τὸ στόμα,
 ταῖς ἡδοναῖς τέρπων με τῶν σῶν ῥημάτων.

II6. <...> τὸ φυτόν.

- Αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἀλήθειαν βλέπων
 < --- --- >υσαν μυρσίνη,
 σύμψηφος εἰμὶ τῇσδε ταύτῃ τῇ κρίσει
 < --- --- > πάντ<α> προκρ<...>